

ЛІТЕРАТУРА

1. Байденко В.И. Болонский процесс: структурная реформа высшего образования Европы. – М.: Исслед. центр проблем качества подготовки специалистов; Киев, 2002. – 128 с. – ISBN 5-7563-0206-9.
2. Бухбиндер В.А., Китайгородская Г.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам. – К.: Вища школа, 1988. – 342 с.
3. Вандер Венде М.К. Болонская декларация: расширение доступности и повышение конкурентоспособности высшего образования в Европе // Высшее образование в Европе. – 2000. – № 3. – Т. XXV. Positionspapier zur Ingenieurausbildung an Technischen Universitäten und Hochschulen (TU/TH) // Интернет: Сайт Берлинского саммита по Болонскому процессу. – Statistische Übersichten zur Studierenden- und Dozentenmobilität.//Redaktion Dr. Siegbert Wuttig, Dr. Bettina Morhard, Marie Johann, Barbara Roßmeißl// DAAD, Nationale Agentur für EU-Hochschulzusammenarbeit, Mai 2008
4. Виготський Л.С. Педагогічна психологія. – М.: Педагогіка, 1991. – 480с.
5. Коряковцева Н.Ф. Проблема содержания самостоятельной работы по иностранному языку в контексте подготовки студента к непрерывному самообразованию (языковой вуз) // Теоретические и экспериментальные исследования в области обучения иностранным языкам в школах и неязыковых вузах. – М., 1993. – С. 36-46. (Тр./МГЛУ, вып. 406).
6. Коряковцева Н.Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык: Пособие для учителей. К., 2002.–176с
7. Олійник Л.Й. Інноваційні технології викладання іноземних мов [Електронний ресурс] // http://www.rusnauka.com/Page_ru.htm.
8. Саєнко Н.С. Реалізація принципів гуманізації та гуманітаризації медичної освіти у навчанні іноземних мов. Наукові записки. Збірник наукових статей Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. - 2011, Вип. №93, К. : Вид. НПУ ім.М.П.Драгоманова, С.158-166.
9. Саєнко Н.С. Розвиток когнітивних здібностей студентів у навчанні іноземних мов. Наукові записки: Збірник наукових статей Нац. Ун-ту «Острозька академія» серія «Філологічна». – 2012, Вип. №23 – Острого : Вид. Національний університет «Острозька академія», С. 150-153.

УДК 378.091.321:378.4:61

Дашук А.М., Добржанська Є.І.

Харківський національний медичний університет ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ВИКЛАДАЧІВ МЕДИЧНИХ ЗВО

У статті аналізуються особливості та психолого-педагогічні бар'єри навчання викладачів медичних вузів. Сформульовано умови та завдання навчання слухачів з метою підвищення їх психолого-педагогічної компетентності та саморозвитку.

Ключові слова: *психолого-педагогічна компетентність; психолого-педагогічні бар'єри навчання.*

The article analyzes the peculiarities of psychological and pedagogical barriers in training teachers of medical universities. The conditions and tasks of training are formulated in order to increase psychological and pedagogical competence and self-development.

Keywords: *psychological and pedagogical competence; psychological and pedagogical barriers to learning.*

В статье проанализированы особенности и психолого-педагогические барьеры обучения преподавателей медицинских вузов. Сформулированы условия и задачи обучения с целью повышения психолого-педагогической компетентности и саморазвития.

Ключевые слова: *психолого-педагогическая компетентность; психолого-педагогические барьеры обучения.*

Удосконалення професіоналізму викладача медичного вузу в сучасних умовах модернізації вищої медичної освіти набуває особливого значення. Злиття двох професій в діяльності лікаря-педагога ускладнює його професійні функції, зобов'язує вдосконалювати не тільки спеціальну, а й психолого-педагогічну компетентність. Однією з форм вирішення даної проблеми є система підвищення педагогічної кваліфікації лікарів-викладачів вузів, яка дозволяє підвищувати рівень психологічних і педагогічних знань, умінь. Сукупність особистісних якостей і ціннісних орієнтацій лікаря-педагога дозволяє здійснювати конструктивний діалог щодо лікарської професії, формувати атмосферу співпраці в ході засвоєння загальних і спеціальних знань, включати студентів в освітній процес, обумовлюючи формування інноваційного освітнього простору, що має на увазі включення в наукову роботу студентів на добровільній основі, професійно-особистісну самореалізацію та індивідуальний стиль [1, с.270]. Особливості емоційної сфери регулюють всі процеси особистості педагогів: визначають якість життя, задоволеність від спілкування з оточуючими, успішність в діяльності, стан фізичного і психологічного здоров'я [2, с.100]. Як показали результати останніх досліджень, нездатність викладачів регулювати свої емоції призводить до посилення стресу та інших негативних емоцій. Хронічне психоемоційне напруження є причиною негативного ставлення до труднощів, несподіваних ситуацій, нового знання і досвіду, визначає суб'єктивне відчуття безпорадності і неуспішності, посилюючи дію механізмів самозахисту і створюючи бар'єри для професійно-особистісного саморозвитку [3, с.18]. Значущим регулятором педагогічної діяльності є професійна самооцінка. Занижена самооцінка впливає на сприйняття оточуючих, тому викладачі сумніваються в доброзичливому ставленні до них колег і студентів. Виникають надмірний контроль і зниження активності, тому багато викладачів відзначають, що вкрай рідко проявляють ініціативу в роботі. Професійні цінності викладачів складають основу мотивації діяльності і характеризують спрямованість особистості, її поведінку і спілкування. Результати проведених психологами досліджень дозволяють визначити складності сприйняття і освоєння психолого-педагогічних дисциплін слухачами курсів підвищення педагогічної кваліфікації, сформулювати завдання навчання та саморозвитку [4, с. 15]. У середовищі викладачів медичних вузів склалося досить поверхнєве, а часом скептичне ставлення до педагогічної та психологічної науки. Курс «Педагогіка і психологія вищої школи» для слухачів-лікарів має основну мету - вдосконалення підготовки викладача до самостійної педагогічної діяльності, що включає лікувально-педагогічні ситуації [5, с.12]. Специфіка професійного мислення багатьох лікарів передбачає опору на прагнення вирішувати типові завдання, дотримання готовому зразку, усталеної моделі. Сучасні підходи часто сприймається ними як відхід від перевірених часом і досвідом позицій і методів. В силу цього розгорнути інтерактивну бесіду, спрямовану дискусію не так просто, хоча група слухачів є спільнота колег. Педагогіка і психологія - дисципліни гуманітарного циклу, викладання яких в медичному вузі здійснюється на етапах післядипломної навчання, коли навчаються охоплені такими формами підвищення кваліфікації, як інтернатура, ординатура і аспірантура [6, с.14]. Ускладнюють вирішення проблеми перепідготовки викладачів вищої медичної школи непрямі обставини: дефіцит навчального часу; неможливість залишити професійні обов'язки під час проходження курсів; відсутність навичок оформлення методичних документів; складності у використанні науково-педагогічної лексики

та ін. Найчастіше необхідність роботи над стилем своєї педагогічної діяльності (педагогічної технікою) залишається поза зоною уваги лікарів-педагогів, хоча широко відома його роль в реалізації освітніх цілей. Недостатнє усвідомлення аксіологічного аспекту психолого-педагогічних компетенцій у професійній діяльності практикуючого лікаря-педагога. Розуміння значущості педагогіки як науки сприяє тому, що ціннісний компонент потенціалу педагога багато в чому визначить його професійну культуру, придатність до обраної професії, професійну позицію, готовність і здатність до проведення освітньої діяльності [7, с. 22]. Не викликає сумнівів твердження, що цілі педагогічної освіти визначаються мотивами, в яких конкретизуються домінуючі потреби даної діяльності і складові «ядро» особистості педагога як майстра-професіонала. До них в першу чергу відносяться потреби в самовизначенні, саморозвитку, самореалізації самого педагога і розвитку тих, з ким він вступає в професійне спілкування [8, с.9]. Облік даних особливостей визначає особливий вибір логіки побудови курсу, методик і форм проведення занять зі слухачами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кудрявая Н. В., Уколова Е. М., Молчанов А. С. и др. Врач-педагог в изменяющемся мире: традиции и новации / под ред. академика РАМН, проф. Н. Д. Ющука. – М.: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2001. – С. 269–268.
2. Шабанова Т. Л. Психология профессионального стресса и стресс-толерантности: учеб. пособие. – Н. Новгород: НГПУ им. К. Минина, 2013. – 131 с.
3. Педагогика в медицине: учеб. пособие для вузов / под ред. Н. В. Кудрявой. – М.: Академия, 2006. – С. 17–18.
4. Бордовская Н. В., Розум С. И. Психология и педагогика: учеб. для вузов. Стандарт третьего поколения. – СПб.: Питер, 2013. – 624 с.
5. Педагогика: пособие для врачей-интернов / под ред. Н. П. Ванчаковой, В. А. Худика. – СПб.: СПбГМУ им. акад. И. П. Павлова, 2007. – 65 с.
6. Педагогика: учеб. курс для аспирантов медицин. вуза / под ред. Н. П. Ванчаковой, И. В. Тельнюк. – СПб.: Изд-во СПбГМУ им. акад. И. П. Павлова, 2008. – 116 с.
7. Педагогика: учеб. курс для врачей-ординаторов / под ред. Н. П. Ванчаковой, В. А. Худика. – СПб.: Изд-во СПбГМУ им. акад. И. П. Павлова, 2008. – С. 33.
8. Суртаева Н. Н., Кандаурова А. В. Индивидуальный педагогический стиль в социальном взаимодействии: учеб. пособие для студ. пед. вузов. – СПб.: ИОВ РАО, 2006. – 251 с.

УДК 811.161.2. (075.8)

Дегтярьова К.В.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава КОМП'ЮТЕРНА МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ У СИСТЕМІ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

У статті розглянуто особливості використання комп'ютерних мультимедійних презентацій на основі програмного середовища PowerPoint 2013 Microsoft на практичних заняттях з української мови як іноземної. З'ясовано особливості мультимедійних презентацій як новітнього різновиду комп'ютерних презентацій у системі засобів навчання мови як іноземної; переваги використання цього засобу навчання, а саме інтерактивність, унаочнюваність, універсальність та ін. Показано, що такі причини, як брак джерел навчального матеріалу, можливість подання в мультимедійній формі унікальних інформаційних матеріалів, необхідність систематизації і структурування навчального матеріалу, візуалізація досліджуваних явищ, процесів і взаємозв'язків між об'єктами роблять використання комп'ютерних мультимедійних презентацій вкрай необхідними. Задля досягнення ефективності у використанні комп'ютерних